

Tomasz Hypki kawalerem Krzyża Wolności i Solidarności

#Przemysł zbrojeniowy 14 czerwca 2017

Tomasz Hypki odebrał wczoraj Krzyż Wolności i Solidarności, którym został odznaczony w listopadzie 2016 za działalność opozycyjną w latach PRL.

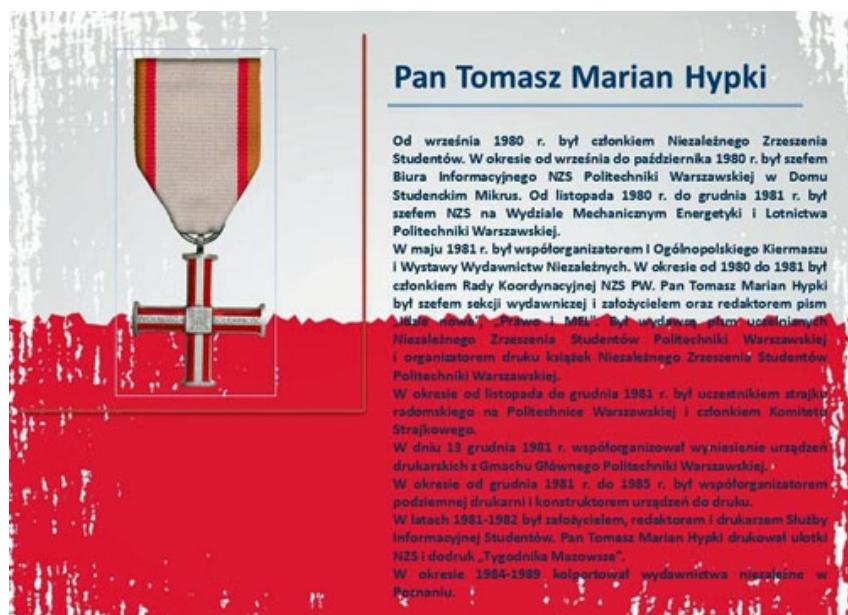
Tomasz Hypki z planszą ilustrującą jego działalność opozycyjną w czasach PRL, podarowaną przez najbliższych współpracowników / Zdjęcie: Krzysztof Cedrowski

Współtwórca i prezes Agencji Lotniczej Altair, Tomasz Hypki odebrał wczoraj Krzyż Wolności i Solidarności, którym został odznaczony w listopadzie 2016 za działalność opozycyjną w latach PRL. Krzyż przyznawany jest działaczom opozycji antykomunistycznej z lat 1956-1989 (z wyłączeniem okresu Solidarności 1980-1981). Został ustanowiony ustawą z 5 sierpnia 2010. Krzyża nie mogą otrzymać byli funkcjonariusze, tajni współpracownicy i informatorzy służb specjalnych PRL. Bada to Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu na podstawie posiadanych zasobów archiwalnych.

Tomasz Hypki, kawaler Krzyża Wolności i Solidarności, z rodziną i współpracownikami po uroczystości w Instytucie Pamięci Narodowej / Zdjęcie: IPN

Tomasz Hypki wcześniej był odznaczony medalami za Zasługi dla Obronności Kraju: brązowym, srebrnym i złotym (w 2003).

*Informacja o Tomaszu Hypkim
przygotowana przez IPN na
uroczystość wręczenia Krzyża
Wolności i Solidarności*

* * *

Tomasz Marian Hypki (TH) urodził się 8 sierpnia 1959 w Poznaniu. Syn Ryszarda (zmarł 16.12.1966) i Natalii z d. Nowaczyk. Ma dwie siostry – Marzenę (ur. w 1961) i Katarzynę (ur. w 1963). W latach 1966-1970 uczęszczał do Szkoły Podstawowej nr 44 im. Henryka Sienkiewicza, w latach 1970-1974 do Szkoły Podstawowej Nr 29 im. Jana Kochanowskiego, a w latach 1974-1978 do Liceum Ogólnokształcącego Nr III im. Marcina Kasprzaka w Poznaniu.

W 1977 współzałożyciel sekcji lotniowej Aeroklubu Poznańskiego. Sekretarz zarządu Sekcji pierwszej kadencji, od 24 stycznia 1977.

W latach 1978-1985 studiował na Wydziale Mechanicznym Energetyki i Lotnictwa (MEiL) Politechniki Warszawskiej (PW). Pracę magisterską – *Projekt i optymalizacja małej, 2- miejscowej amfibii o konstrukcji kompozytowej* obronił pod kierunkiem dr. inż. Witolda Błazewicza.

We wrześniu 1980 zakładał Niezależne Zrzeszenie Studentów (NZS) na PW. Kierował Biurem Informacyjnym Komitetu Założycielskiego NZS. W listopadzie został przewodniczącym NZS na Wydziale MEiL. Od grudnia 1980 był członkiem Rady

Koordynacyjnej NZS PW i szefem jej Sekcji Wydawniczej. Wydawał i redagował czasopisma *Idzie Nowe* oraz *Prawo i MEiL* (wydawane wspólnie z NZS Wydziału Prawa Uniwersytetu Warszawskiego), a także *Informator NZS PW*, którego redaktorem był Krzysztof Leski. W maju 1981 współorganizował I Ogólnopolski Kiermasz i Wystawę Wydawnictw Niezależnych – największe przedsięwzięcie w historii NZS PW. Organizował i kierował studenckimi strajkami w marcu i listopadzie 1981. Po wprowadzeniu stanu wojennego prowadził działalność podziemną (m.in. Służba Informacyjna Studentów), działając w strukturach NZS PW oraz drukując i kolportując wydawnictwa niezależne.

19 września 1981 ożenił się z Anną Stróżyk (ur. 03.07.1959). Miał z nią dwóch synów: Dominika (ur. 10.08.1984) i Andrzeja (ur. 30.11.1986). Żona zmarła po długiej i ciężkiej chorobie 1 października 2012.

Pierwszą pracę po ukończeniu studiów rozpoczął w sierpniu 1985 w Fabryce Samochodów Rolniczych (FSR) w Poznaniu na stanowisku konstruktora. Brał udział w projektowaniu i wdrożeniu do produkcji samochodu terenowego Honker.

W kwietniu 1988 rozpoczął pracę w Przedsiębiorstwie Innowacyjno-Wdrożeniowym (PI-W) Profer – spółce założonej przez pracowników i absolwentów PW, początkowo jako kierujący zespołem wdrożeniowym, a później jako prezes zarządu. Spółka zajmowała się projektowaniem konstrukcji z siatkoconu (elementy budowlane i jednostki pływające) oraz rozwijaniem lotniczych technologii kompozytowych. W 1988 z grupą pracowników PW i byłych członków NZS (łącznie 20 osób) stworzył spółkę Przedsiębiorstwo Projektowo-Wdrożeniowe (PP-W) ULA (Ultra Light Airplanes), zostając jej wiceprezesem. To przedsiębiorstwo specjalizowało się w rozwijaniu lotniczych technologii kompozytowych. PP-W ULA w 1989 utworzyła z Aeroklubem Warszawskim spółkę Doświadczalne Zakłady Lotniczych Konstrukcji Kompozytowych (DWLKK) z siedzibą na lotnisku Babice, której TH został prezesem. DWLKK budowały szybowce projektowane na PW, m.in. PW-2 Gapa, które były eksportowane m.in. do USA i Japonii. Dostarczały też komponenty kompozytowe wytwórniom lotniczym, m.in. do samolotów PZL-130 Orlik (w tym owiewka kabiny, współprojektowana przez TH) i prototypu PZL-105 Flaming (w tym golenie sprężyste podwozia i drzwi). TH zaprojektował w tym czasie m.in. podwozie przednie do motoszybowca PW-4.

W 1989 współtworzył Bractwo Podwójnej Mewy – Stowarzyszenie Lotnicze (BPM-SL), które zajmowało się popularyzacją lotnictwa i szkoleniem szybowcowym młodzieży. Od początku był jego przewodniczącym. BPM-SL zorganizowało kilkanaście szkoleń szybowcowych, początkowo w Krośnie, a później na górze Chełm koło Cieszyńska, a także w Bezmiechowej k. Leska. W 1990 współorganizował *Powrót do Bezmiechowej* – imprezę z udziałem kilku tysięcy osób, w czasie której po raz pierwszy po wielu latach ze zbocza Słoneznego wystartowały szybowce. BPM-SL wyszkoliło kilkuset młodych ludzi,

doprowadzając wcześniej do obniżenia wieku i wymagań zdrowotnych od chętnych do latania.

W 1990 był współzałożycielem Krajowej Rady Lotnictwa (KRL) – stowarzyszenia grupującego najważniejszych w Polsce menedżerów, dowódców wojskowych, pilotów i działaczy lotniczych. Od 1998 wiceprzewodniczący, a później sekretarz zarządu KRL.

W 1991 współtworzył Agencję Lotniczą Altair (ALA), która rozpoczęła wydawanie pierwszych w historii wiarygodnych monografii samolotów i śmigłowców używanych przez wojska lotnicze w Polsce w serii *Przegląd Konstrukcji Lotniczych*. Od 1993 ALA wydaje najstarsze ukazujące się w Polsce ciągle (z wyjątkiem wojny) czasopismo – *Skrzydłata Polska*, a także miesięcznik *RAPORT – wojsko, technika, obronność* i dwumiesięczniki *AeroPlan* oraz *Broń i Amunicja*. ALA wydaje też książki opisujące historię polskiego lotnictwa i wojskowości, w tym serie *Największe Bitwy XX Wieku*, *Sekrety Konstrukcji Lotniczych* i *Lotnicze wspomnienia*. Od 2002 TH jest głównym udziałowcem i prezesem ALA.

ALA była liderem programu budowy (wspólnie z Instytutem Lotnictwa) jednego z pierwszych polskich bezzałogowców. TH był współkonstruktorem kompozytowego bsl Sowa, którego demonstrator technologii został oblatany w 1993 na lotnisku w Modlinie. Program nie był kontynuowany ze względu na brak zainteresowania urzędników ówczesnego MON systemami bezzałogowymi.

W 1992 założyciel Stowarzyszenia Polskiego Przemysłu Lotniczego, a od 1993 ekspert Polskiego Lobby Przemysłowego (PLP) im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. W ramach PLP uczestniczył m.in. w cyklu interdyscyplinarnych seminariów *O lepszą Polskę*

Pod koniec lat 1990. współautor, z płk. Jerzym Kade, koncepcji utworzenia Urzędu ds. Uzbrojenia, który miał zintegrować rozwój, produkcję i eksploatację nowych polskich systemów uzbrojenia. Współorganizator serii seminariów z udziałem szefów podobnych struktur w państwach NATO i najważniejszych polityków odpowiedzialnych za polską obronność.

Na początku lat 2000. wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej Fundacji Otwartych Serc im. Bogusławy Nykiel-Ostrowskiej, przedwcześnie zmarłej inicjatorki wielu imprez ważnych dla środowiska lotniczego, m.in. organizowanych od 1995 Balów Lotników, połączonych z aukcjami charytatywnymi na rzecz poszkodowanych lotników (ich uczestnicy zebrali dotąd blisko 850 tys. zł).

Współorganizował i uczestniczył w serii seminariów (organizowanych wspólnie z OBRUM i SG WP) *Polskie pole walki XXI wieku*. W jego wyniku powstała koncepcja wozu bojowego nowej generacji. Na jej podstawie OBRUM zbudował demonstrator technologii *Anders*.

Od 2003 prowadzi przedsiębiorstwo ATU – Zarządzanie i Doradztwo (ATU – ZiD) specjalizujące się w doradztwie gospodarczym oraz analizach rynku medialnego i lotniczo-zbrojeniowego. W różnych okresach doradca wielu kluczowych polskich przedsiębiorstw tego sektora – prywatnych i państwowych.

W 2006 inicjator i współtwórca stowarzyszenia Klub NZS PW, grupującego członków NZS PW z lat 1980-1981. Od początku wiceprzewodniczący jego zarządu. Mecenas opracowania *Historii NZS PW 1980-1989*, napisanej przez dr Dorotę Gałaszewską z Instytutu Pamięci Narodowej.

W latach 2010-2012 ekspert Komisji Strategicznego Przeglądu Bezpieczeństwa Narodowego powołanej przez Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego.

Współtwórca, z Wojciechem Łuczakiem, doktryny wzmacniania bezpieczeństwa państwa poprzez budowanie potencjału odstraszania m.in. w oparciu o nowe idee i technologie. Autor koncepcji Inspektoratu Implementacji Innowacyjnych Technologii Obronnych (I3TO) i jego pierwotnej, niezrealizowanej struktury i zakresu zadań.

W 2015 inicjator powołania fundacji Polskie Forum Bezpieczeństwa i Fundacji Ludzi Lotnictwa (FL2). Przewodniczący Rady PFB.

W 2016 inicjator powołania Społecznej Rady i Komitetu Obchodów Stulecia Lotnictwa Polskiego, które integrują najważniejsze instytucje i ludzi związanych z polskim lotnictwem dla przeprowadzenia w 2017 imprez związanych z tą ważną rocznicą.

Odnaczony medalami za *Zasługi dla obronności kraju*: brązowym, srebrnym i złotym (w 2003). Kawaler Krzyża Wolności i Solidarności (2016).

Autor wielu artykułów i książek, m.in.:

- F117A: niewidzialny bohater *Pustynnej Burzy* (Przegląd Konstrukcji Lotniczych nr 4) – 1991,
- MiG-29 (Przegląd Konstrukcji Lotniczych nr 6, z Robertem Gretzyngierem) – 1992,
- Su-27 (Przegląd Konstrukcji Lotniczych nr 7) – 1992,
- MiG-23 MF (Przegląd Konstrukcji Lotniczych nr 9) – 1992,
- MiG-31 (Przegląd Konstrukcji Lotniczych nr 13) – 1993,
- JAS-37 Viggen (Przegląd Konstrukcji Lotniczych nr 16, z Ryszardem Jaxą-Małachowskim i Robertem Gretzyngierem) – 1993
- SR-71, najszybszy samolot świata (Sekrety Konstrukcji Lotniczych, tom 2) – 1995.

*Tomasz Hypki przed Gmachem
Głównym Politechniki Warszawskiej –
swojej Alma Mater / Zdjęcie: Andrzej
Hypki*

Rozmowę z Tomaszem Hypkim opublikujemy wkrótce w dziale Komentarze.

© Wszelkie prawa zastrzeżone, 2007-2025 Altair Agencja Lotnicza Sp. z o. o